

תוכן עניינים

2..... טיוטת כללים

2..... א. שם הכללים המוצעים

2..... ב. מטרת הכללים המוצעים והצורך בהם

2..... ג. להלן נוסח טיוטת הכללים המוצעים :

טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה) (תיקון מס'...), התשפ"א-2021

3.....

1. תיקון השם..... 3

2. תיקון הפתיח..... 3

3. תיקון סעיף 1..... 3

4. תיקון סעיף 2..... 3

5. תוקף..... 4

דברי הסבר..... 4

טיוטת כללים

א. שם הכללים המוצעים

כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"א-2021

ב. מטרת הכללים המוצעים והצורך בהם

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה), התשע"ח-2018 (להלן: "פטור הסוג") עוסקים בהלוואות בהן ניתן אשראי על ידי מספר גופים פיננסיים, במשותף, ללווה ספציפי מהמגזר העסקי. הלוואות אלו, המכונות הלוואות סינדיקציה או הלוואות קונסורציום, נפוצות בעולם העסקי והן נועדו לאפשר מימון בהיקפים גדולים. לצד החששות התחרותיים העולים מחבירה בין מלווים לצורך מתן אשראי משותף, קיימים גם יתרונות הן עבור הצד הלווה והן עבור הצד המלווה.¹ עבור הלווים, קבלת הלוואה בדרך זו מאפשרת, בין היתר, לקבל מימון בהיקפים גדולים מאד אשר לעיתים מלווה בודד לא יוכל להעמידו, או שיוכל להעמידו אך בתנאים נחותים. עבור המלווים, הלוואה משותפת מאפשרת, בין היתר, פיזור יעיל של סיכונים אשראי והקטנת עלויות עסקה.

במסגרת התיקון מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים, זאת בהתחשב בניסיון שנצבר ברשות התחרות מאז הותקן לראשונה. כן מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק מ"חוק ההגבלים העסקיים" ל"חוק התחרות הכלכלית". בנוסף מוצע לערוך מספר תיקונים בפטור הסוג, שעיקרם: לתקן את הגדרת "מלווה" שבסעיף 1 לפטור הסוג כך שתכלול גם נותני אשראי הפועלים מכוח רישיונות שניתנו על פי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו-2016; וכן, לתקן את סעיף 2(4) לפטור הסוג כך שהסדר הלוואה משותפת הכולל שני מלווים גדולים שאחד מהם הוא מארגן ההלוואה יותר רק כאשר גם השתתפות כל המלווים הגדולים וגם ארגון ההלוואה על ידי מי מהם נדרשים לצורך קבלת תנאי אשראי טובים יותר ללווה.

ג. להלן נוסח טיוטת הכללים המוצעים:

¹ ר' דברי ההסבר ביחס לפטור הסוג באתר רשות התחרות - <https://www.gov.il/he/Departments/legalInfo/devreyhesberjoinloans>

טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה) (תיקון),

התשפ"א-2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988,²
ובאישור הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מתקינה כללי פטור סוג אלה:

1. תיקון השם
בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה), התשע"ח-2018³ (להלן – הכללים העיקריים) במקום שם הכללים העיקריים יבוא: "כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה), התשע"ח-2018".
2. תיקון הפתיח
בכללים העיקריים, ברישה במקום "ההגבלים העסקיים" יבוא "התחרות הכלכלית".
3. תיקון סעיף 1
בסעיף 1 לכללים העיקריים -
 - (1) בהגדרה "סולק" הרישה עד המילה "לחוק" תימחק ובמקומה יבוא "כהגדרתו בסעיף 36ט";
 - (2) בהגדרה "מלווה" אחרי "סולק" יבוא "נותן שירותים פיננסיים מוסדניים";
 - (3) במקום ההגדרה "מלווה גדול" יבוא:
"מלווה גדול" – מלווה שהיקף האשראי שניתן על ידו למגזר העסקי בישראל, עולה על שיעור של 20% מסך האשראי שניתן למגזר העסקי בישראל על ידי תאגידים בנקאיים, סולקים וגופים מוסדיים, כפי שמפורסם מעת לעת על ידי בנק ישראל";
 - (4) אחרי ההגדרה "מלווה גדול" יבוא:
"נותן שירותים פיננסיים מוסדניים" – בעל רישיון למתן שירותים פיננסיים כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדניים), התשע"ו-2016⁴
4. תיקון סעיף 2
בסעיף 2 לכללים העיקריים -
 - (1) ברישה, במקום "להגבלים עסקיים" יבוא "לתחרות";

² ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

³ ק"ת התשע"ח, עמ' 2174.

⁴ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

(2) בפסקת משנה (4)(ב) אחרי "צד להסדר" יבוא "ובלא ארגון הלוואה על ידי המלווה הגדול".

תוקף 5. תוקפם של כללים אלה לחמש שנים.

____ ב _____ התש _____ (____ ב _____ 20____)
[תאריך עברי] [תאריך לועזי]
(חמ _____ 3-)

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה), התשע"ח-2018 (להלן: "פטור הסוג") עוסקים בהלוואות בהן ניתן אשראי על ידי מספר גופים פיננסיים, במשותף, ללווה ספציפי מהמגזר העסקי. הלוואות אלו, המכונות הלוואות סינדיקציה או הלוואות קונסורציום, נפוצות בעולם העסקי והן נועדו לאפשר מימון בהיקפים גדולים. לצד החששות התחרותיים העולים מחבירה בין מלווים לצורך מתן אשראי משותף, קיימים גם יתרונות הן עבור הצד הלווה והן עבור הצד המלווה.⁵ עבור הלווים, קבלת הלוואה בדרך זו מאפשרת, בין היתר, לקבל מימון בהיקפים גדולים מאד אשר לעיתים מלווה בודד לא יוכל להעמידו, או שיוכל להעמידו אך בתנאים נחותים. עבור המלווים, הלוואה משותפת מאפשרת, בין היתר, פיזור יעיל של סיכוני אשראי והקטנת עלויות עסקה.

במסגרת התיקון מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים, זאת בהתחשב בניסיון שנצבר ברשות התחרות מאז הותקן לראשונה. כן מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק מ"חוק ההגבלים העסקיים" ל"חוק התחרות הכלכלית". בנוסף מוצע לערוך תיקונים כמבואר להלן.

סעיף 1

מוצע לתקן את הגדרת "מלווה" כך שתכלול גם נותני אשראי הפועלים מכוח רישיונות שניתנו להם בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, כדוגמת בעלי רישיון למתן אשראי, בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ובעלי רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי (להלן – "נותני שירותים פיננסיים מוסדרים"). מכיוון שגם גופים אלה עוסקים במתן אשראי, לרבות למגזר העסקי, ההצדקות אשר עומדות ביסוד פטור הסוג רלוונטיות יפות גם להם. יחד עם זאת, חישוב חלקו של המלווה מתוך סך האשראי, לצורך הגדרת "מלווה גדול", ימשיך להתבסס על סך האשראי שניתן על ידי תאגידי בנקאיים, סולקים וגופים מוסדיים בלבד. זאת, כיוון שבנק ישראל אינו מפרסם נתונים פומביים עדכניים על אודות סך

⁵ ר' דברי ההסבר ביחס לפטור הסוג באתר רשות התחרות - <https://preview.newgov.gov.il/he/Departments/legalInfo/devreyhesberjoinloans>

האשראי שניתן על ידי גופים אלה, אשר ממילא צפוי להיות נמוך יחסית ולא להשפיע באופן מהותי על סך האשראי, ועל מנת להקל על השחקנים הפועלים בענף.

סעיף 2

השינוי המוצע בסעיף 2(4)(ב) נועד להבהיר כי יש להתיר הסדר הלוואה משותפת בו משתתפים שני מלווים גדולים אשר אחד מהם הוא המארגן, רק כאשר ארגון ההלוואה על ידי מלווה גדול נדרש לצורך קבלת תנאי אשראי טובים יותר עבור הלווה. זאת, בנוסף לתנאי שהיה כבר קיים לפיו נדרש שהשתתפות כל המלווים הגדולים תהיה נדרשת לצורך האמור ונוכח החששות התחרותיים שעלולים לעלות במקרים מסוג זה, בפרט הפעלת כוח שוק של המלווים הגדולים כלפי הלווה.

תוקף

מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים וזאת לאור הניסיון שנצבר ברשות התחרות עד כה לפיו, למיטב הידיעה, פטור הסוג אינו מעלה חששות לפגיעה בתחרות או בלווים.